

HÍRMONDÓ

Népfőiskolai

A MAGYARY ZOLTÁN NÉPFŐISKOLAI TÁRSASÁG IDŐSZERŰ TÁJÉKOZTATÓJA • TATA, 2005. DECEMBER

Új évtized küszöbén

A naptár 2005/2006-os váltásakor nem kezd új évtizedet. A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság viszont most lép át alapítása második évtizedébe.

Kinőtte a gyermekbetegségeit. Szépen fejlődött az „óvodás”, majd „elemista” éveiben. Lassan „felsőtagozatba” kerül. És veszi – vesszük – a bátorságot ahhoz, hogy ebben a formában, egy hírlevél(ke) útján is a világ elé lépjünk.

Ha a „nagyvilág” elé nem is: a Népfőiskolai Társaság Tagsága elé. A volt és jelenlegi tanfolyamok résztvevői elé. Leendő tanfolyamok – ezért remélt és hívott – látogatói elé. Elmondjuk: itt vagyunk. Itt vagyunk. A küszöbről vissza is tekintünk: efféléket tettünk idáig. De az új évtized kitarulóján előre is nézünk: ezt gondoljuk, ezt tervezzük.

A jövő terveihez az eltelt évtized biztató reménységet ad. Régi és új tartalmú tanfolyamaink továbbra is várják az érdeklődőket.

Történelmet tanítunk: hiszen felnőtt egy-két nemzedék, akiknek úgy tanították a történelmet, ahogyan az eseményeknek „történnie kellett”. S ha a tények mást mondtak volna: „jaj volt” a tényeknek.

A számítástechnika más témakör: új terület. Egy Nagypapa fogalmazta így: meg kell tanulnom, ha levelezni szeretnék az unokáimmal!

A társadalmi ismeretek, az egészségügyi tudnivalók, a közigazgatás, az önkormányzatiság, a kisebbségek önrendelkezési lehetőségei mind a fiataloknak, mind az időseknek megannyi új ismeretet kínálnak és nyújtanak.

Az első évtized igazolta, hogy a népfőiskola oktatási formája a XX–XXI. Század fordulóján is megtalálta helyét mindennapjainkban.

A második évtized már az „érettségit” készíti majd a Népfőiskolai Társaságnak! **Dr. Márkus Mihály**, elnök

Magyar Zoltán (1888–1945)

A közigazgatás tudományos művelője Június 10-én született Tatán. Kapcsolata szülővárosával 1930-as években újul meg, amikor Kiss Istvánnal együtt tudományos igényű vizsgáldást végeznek ajárás területén. A tudományos elemzést követően a gyakorlatban is sokat tett a városért és a járás községeiért. Nevéhez fűződik a Tatabányai Népfőiskola beindítása 1940-ben.

Magyar Zoltán szakmai munkásságának fontosabb állomásai

- 1910–1930 – Vallás és Közoktatási Minisztérium munkatársa, Klebelsberg minisztersége idején vezető beosztásokban dolgozott;
- 1930 – A Pázmány Péter Tudományegyetem Közjogi és Közigazgatásjog Tanszékének vezetője, majd nyilvános rendes tanárrá nevezik ki;
- 1931 – Közigazgatási kormánybiztosi megbízás, a Magyar Közigazgatási Intézet megalapítása, amelyet igazgatóként vezet;
- 1936–1938 – A tatabányai Járási tudományos vizsgálata;
- 1937/38-as tanévben a Pázmány Péter Tudományegyetem dékánja.

Gondolatok a népfőiskoláról

A népfőiskolai mozgalom Dániából indult hódító útjára az 1800-as évek második felében. A századfordulóra aztán már nem csak Európa északi államaiban, hanem Magyarországon is elhivatott követőkre lelt a kezdeményezés, ahol több népfőiskola is megkezdte a két világháború között működését – egytől egyig egyházi szervezetenként.

A magyarországi népfőiskolák közt már akkor különleges helyet foglalt el a tatabányai népfőiskola. Ellentétben a többivel, nem tartozott egyik egyházhoz sem, előadói és hallgatói közt az ország valamennyi vallása megtalálható volt. A tatabányai iskola éppen azt a célt tűzte maga elé, hogy a különböző gondolkodású, más-más életkörülmények között élő embereket összehozza.

„Meg lehet és meg kell oldani a nép zömének problémáit...” – mondta egykor Magyar Zoltán. S ahogy ez a gondolat városunkban kelt szárnyra, úgy itt meg is valósult – köszönhetően a hajdani és mai előadóknak.

Mert ők valamennyien, az egykoriak és a jelenlegiek, nevelnek: szellemi örökségük öntudatot ad, eszmeiségük öntudatra ébreszt. Megtanítják, hogy hiába van meg az „egyénben” a jóakarát és a hozzáértés, összefogás nélkül nincsen – mert nem is lehet – eredmény. A gondolatiságban ellenben az önállóságra képeznek: arra bátorítanak, hogy a magunk szemével lássunk, hogy a magunk véleményéért killjunk. Vagyis úgy oktatnak a tudásra, hogy közben megtanítanak élni.

Meggyőződésem, hogy a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság munkájával a helyi társadalom demokratikusabb működését teszi lehetővé. Valom, hogy népművelő tevékenységükre a mai kor emberének ugyanakkora szüksége van, mint a századelő polgárainak. Kívánom, hogy a XXI. században is kifogyhatatlan erővel, örök tudással, segítő kezekkel képviselhetessék nemes céljukat városunkban!

Hetényi Tamás
Tata Város Polgármestere

Népfőiskola Tatán

Feltétlenül szükséges ennek a népfőiskolának a továbbfejlesztése (Részlet)

(Magyar Út, 1940. február)

„...Földműves ifjak számára kéthetes népfőiskolai tanfolyamot tartott Tatán 1940. január 7-21-ig a Magyar Közigazgatástudományi Intézet, karöltve Komárom vármegye Iskolán kívüli Népművelési Bizottságával.

A Tatai Népfőiskola megrendezésé-

nek gondolata, az ottani református lelkipásztortól, Márkus Jenőtől származott. Elképzelését elmondta Magyary Zoltán egyetemi tanárnak, aki azután a lehetőségeket azonnal megragadta, s megrendezte Magyarországon az első olyan Népfőiskolát, amelyikben a hall-

gatók között katolikusok és reformátusok egyaránt részt vehettek. De nem csak vallási téren volt különbözőség a résztvevők között. Szegényebbek és gazdagabbak, olyanok, akik a maguk földjéből megélnék és olyanok, akik bérletre, vagy bérmunkára szorulnak, fiatalabbak és idősebbek, a tatai járásba tartozók és visszacsatolt területről, a Csallóközből jöttek, éltek együtt. Mindez szándékosan történt így, hogy megismerjék, becsüljék egymást és találják meg egymásban a magyar testvért.

Marcziafalvi Kálmán

A Tatai Népfőiskola 1940–1944

„...5 év alatt 6 tanfolyam kerek számban 150 ember végezte el a Tatai Népfőiskolát. Nem nagy tömeg, de mint erjesztő kovász, mint a dolgokat előmozdító élcsapat, már használható volt. Nem hiszem, hogy az országban lett volna akkor, – a '40-es évek első felében – még egy megye amelyik olyan hozzá értő és felkészült

Óra a Szövetkezeti népfőiskolán

paraszi garnitúrát tudott volna kiállítani mint a tatai népfőiskolát végzettek csapata...”

Az összeállítást **dr. Benda Kálmán** A Tatai Népfőiskola 40. Évfordulójára című írása alapján készítült.

(Megjelent a *Tata Barátainak Köre* évkönyvében: Tata, 1980)

A KOMÁROM VÁRMEGYEI SZÖVETKEZETI MINTAJÁRÁSI BIZOTTSÁG

1943. június 16-i ülésén előterjesztett

Beszámoló a tatai és gesztesi szövetkezeti mintajárásban végzett munkáról.

Kiss István

A Magyar Közigazgatástudományi Intézethez beosztott tanügyi s.titkár

(Részlet)

„Időrendben ezután a tatai népfőiskola létesítése következik. Ennek célja részint a mezőgazdasági lakossághoz való szorosabb kapcsolatok kiépítése, részint pedig a községek számára megfelelő kigazda faluvezetők képzése volt. Az eddigi öt tanfolyamon nemcsak a két járásból, hanem Komárom vármegye északi részéből is olyan munkaképes emberanyagot kaptunk, amely legszebb reményekre jogosít fel a továbbiakat illetően. Volt népfőiskolásaink legkiválóbbjai ma már

komoly részt vesznek községünk életében. Belőlük kerül ki a gazdasági előljárók egy része, a későbbi említendő termelési körzetek vezetőinek nagyrésze. Ott vannak a Közjóléti Szövetkezet igazgatóságában, egyikük-másikuk a helyi gazdakörök és szövetkezetek vezetőségében. Népfőiskolánknak nagy akadálya volt a helyiséghiány, ami a Hangya beszámolójában említett objektum megvásárlásával megoldást nyert.”

Budapest 1943

Tudja-e ön...?

...hogy a népfőiskola gondolata Grundtvig (1783–1872) dán püspöktől származik.

...hogy az első népfőiskola 1844-ben indult Dániában.

...hogy Magyarországon több település is vetélkedik az első népfőiskola rangjáért, ezek közé tartozik: Szanda, Bajszentiván (1914).

...hogy a magyarországi népfőiskolák a történelmi egyházak kezdeményezései nyomán indultak fejlődésnek az 1930-as évek végén az 1940-es évek elején.

...hogy a legismertebb és legjelentősebb népfőiskola Sárospatakon működött, amelynek meghatározó személyisége Újszászy Kálmán volt.

...hogy Tatán 65 évvel ezelőtt –, 1940. január 7-én indult el az első népfőiskolai tanfolyam Benda Kálmán – a később ismertté vált történész – vezetésével.

...hogy a Tatai Népfőiskola gondolatát Márkus Jenő tiszteletes vetette fel.

...hogy a Tatai Népfőiskola a volt Malom-szállóban működött az Erzsébet királyné téren.

...hogy Magyary Zoltán – Tata város szülötte – nagyon sokat tett a Tatai Népfőiskola működési feltételeinek megteremtésért.

...hogy Magyary Zoltán közvetlen munkatársa – Kiss István – segítséget nyújtott a népfőiskola újra indításához, s ő volt a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság első tiszteletbeli elnöke.

...hogy 10 éve – 1995. június 1-én – alakult meg újra a népfőiskola tatán egyesületi formában.

Mozaikok az MZNT 10 éves történetéből

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság 1995. június 1-jén alakult meg azzal a céllal, hogy őrizze és ápolja Magyar Zoltán szellemi hagyatékát, és újra indítsa a népfőiskolai képzést.

Elnök: **dr. Márkus Mihály**, elnökségi tagok: Gyüsi László (alelnök), Ács Gábor, Hartmann Márton, Keresztesi József, Szabó Ferencné és Takács Károlyné.

Társaságunk taglétszáma jelenleg meghaladja a 70 főt.

Tiszteletbeli tagok: Rabi István, (Naszály, †2005), a régi népfőiskola hallgatója; dr. Kálmán Attila (Tata), a régi népfőiskola emlékeinek feltárásában, megőrzésében végzett munkájáért; dr. Mikolasek Sándor (Komárom), az új népfőiskola szakmai támogatásáért; dr. Greiner Tibor (Tata), a Népfőiskola alapító tagja, a Magyar-szobor létrehozásáért.

- Első programja (1996-ban) az önkormányzati képviselők képzését szolgálta, amely a „Demokratikus Helyi Közigazgatás Fejlesztéséért” nemzetközi alapítvány támogatásával valósult meg, kiemelkedő érdeklődés mellett.
- 1997-ben került sor első bentlakásos tanfolyamunkra, amelyet a cigány kisebbségi önkormányzatokban dolgozó képviselőknek és szószólóknak szerveztünk az Autonómia Alapítvány pénzügyi támogatásával.
- Az 1998-as esztendő kiemelkedő eseménye volt az I. Országos Szociális Foglalkoztatási Konferencia megszervezése, amelyet sok országos szervezet támogatott, szakmai szövetségünk a K-E Megyei Munkaügyi Központ vált. A támogatók és szakmai segítők révén ténylegesen sikerült országossá tenni a rendezvényt, amelyen 200 fő vett részt, és mellette szakmailag is magas színvonalú esemény volt.
- 2000/2001-es évadban az „öshazától a honfoglalásig” c. tanfolyamot hirdettük meg, s ezzel elindítottuk a ma is tartó magyar történelmet feldolgozó sorozatunkat, mely iránt az érdeklődés azóta is töretlen.
- A 2002. év újdonsága volt az egészségügyi ismeretterjesztő prog-

ramjaink megszervezése, és az a tény, hogy a megye több községében (pl. Bakonysárkány, Dunaalmás, Tardos) lehetőségünk nyílt előadásokat szervezni.

- A következő években (2002-2004.) a népfőiskola munkája tovább bővült, rendszeressé vált tevékenysége, amit az is bizonyít, hogy 2002-ben az Országos Képzési és Értékelési Vizsgaközpont nyilvántartásba vette, majd 2003-ban sikerült a felnőttképzési szervezetekre vonatkozó akkreditációs követelményeit teljesíteni.
- A szakmai elismerés kifejeződése a Városi Önkormányzattal kötött közművelődési megállapodás (2004-től), és ugyancsak az elmúlt évben született képviselő-testületi döntés a népfőiskola céljait szolgáló helyiség biztosításáról.
- Magyar Zoltán szellemi örökségének helyi ápolását szolgálja a szülőházán elhelyezett emléktábla, ahol minden évben megemlékezünk róla. Ezt a célkitűzést méltó módon szolgálta a 2003-ban Héregen kialakított emlékhely is.
- A 2001. éves tevékenységet értékelő közgyűlésünk, az ebben az évben jelentős és közvetlen pénzügyi

támogatást adó szervezeteknek a „Népfőiskola Támogatója” elnevezésű oklevéllel fejezte ki köszönetét. **Oklevelet kapott:** Gerlingen Város Önkormányzata, Tata Város Önkormányzata, Alfadat-Press Nyomdaipari Kft. (Tatabánya), Tatai Cserépipari Rt. és a Jávorka S. Szakközépiskola, a Tatai Városi KTV. A későbbiek során elismerést kapott: **Hetényi Tamás** polgármester, **Dr. Szilas Péter** igazgató, **Tóthné Dr. Menczel Zsuzsanna** hivatalvezető és a K-E Megyei Közművelődési Szolgáltató Iroda.

Szeretnénk, ha a népfőiskolai tevékenység ismét elfogadott és elismert képzési forma lenne szűkebb hazánkban, és munkánkkal hozzájárulhatnánk a helyi társadalom demokratikus működéséhez. Tevékenységünket a megyei bíróság elismerte közhasznú feladatnak (1998-ban), ami tovább erősíti munkánk jelentőségét, és újabb feladatok vállalására bátorítja társaságunkat. Számítunk azoknak a személyeknek és szervezeteknek a csatlakozására, segítségére, akik egyetértenek céljainkkal, és maguk is szeretnének hozzájárulni azok eredményes megvalósításához.

Keresztesi József,
elnökségi tag

Töretlen lendülettel

A címmel párhuzamosan akár azt az elnevezést is adhattam volna, hogy becstelen szimbiózis (támogató együttélés). A K-EMÖ Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakközépiskola és Szakiskola és Kollégium, és a Magyar Zoltán Népfőiskola hosszú évek óta dolgozik együtt, és reméljük a jövőben is.

Az iskola ott bábáskodott a születésnél, amikor az újszülött világra jött először bölcsődét adott, a csemete nőtt és elkezdett járni. Később önállósította magát, ennek igazán örült a „mostoha”.

A „Jávorka” 1996. óta áll kapcsolatban a népfőiskolával, szívesen segíti, helyet biztosít színvonalas képzéseinek. Az iskola számára jó cégér bármely rendezvény, mert a beiskolázás-

nál, mint oktatóhely megjelenik a neve és még hirdetési díjat sem kell fizetni!

Mire terjed ki az együttműködés? Felsorolni is sok, csupán néhány példa: esti történelmi előadások, számítástechnikai alapismeretek, kulturális sorozatok, szakmai képzés. A befogadott gyermekből lassan testvér lett, és manapság az alma máterrel közösen végez feladatokat. A kerti munkások szakmai felkészítését a nemes együttműködés jellemezte. Ebben az esetben az idősebb testvér vállalta ugyan a feladat nehezét, de nem esett nehezére!

Kívánjuk, hogy a Magyar Zoltán Népfőiskola sokáig éljen, dolgozzon, tevékenykedjen serényen töretlen lendülettel!

dr. Szilas Péter,
igazgató

A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság és az ÁNTSZ Komárom-Esztergom Megyei Intézete együttműködéséről

A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság tevékenységét, képzéseit mindig az éppen aktuális és fontos, közérdeklődés központjában szereplő témák köré szervezi, és az egészség kérdése is ilyen. Közös törekvéseink során 2002-ben került kapcsolatba az ÁNTSZ Komárom-Esztergom Megyei Intézete a Társasággal.

Köztudott, hogy a magyar lakosság egészségállapota rendkívül rossz, melynek javítása közös cél, és mielőbbi hatékony cselekvést igényel. Ezért 2002-ben együttműködési megállapodást kötöttünk a népfőiskolával az „Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Program” megyei megvalósítása érdekében. A népfőiskola még abban az évben Egészségügyi Tagozatot hozott létre, ezzel is kifejezve a téma fontossága iránti elkötelezettségét.

Egészségállapotunkat elsődlegesen mindennapi döntéseink, közvetlen környezetünk, a család, az iskola, a munkahely, a lakóhely határozzák meg. A tagozat minden évben önálló programsorozatot szervez az egészségfejlesztés érdekében, amelyet örömmel üdvözlünk, mivel tapasztalataink szerint a lakosság nem rendelkezik kellő mennyiségű és szakmailag megbízható információval az egészségre kockázatos magatartások valós természetéről.

A népfőiskola képzéseinek elsődleges feladata az önkormányzati képviselők és civil szervezetek vezetői ismereteinek bővítése. Az itt szerzett tudást közvetítik saját településeik lakossága felé.

A képzések hatására várhatóan a jól szervezett és felkészült közösségek képesek lesznek pozitív befolyást gyakorolni saját településeik egészségfejlesztésére (egészségvédelem, egészségnevelés, egészségmegőrzés).

A 2002-ben megkötött együttműködési megállapodásunk keretében:

- Az ÁNTSZ szakemberei javaslataikkal, előadások témáinak, illetve előadásorozatok tematikájának kialakításával segítik a tagozat munkáját.
- Az ÁNTSZ előadókat javasol, illetve biztosít a tervezett programokhoz.
- Jelentősebb rendezvényeinkről tájékoztatást adunk és meghívjuk a népfőiskola képviselőit.
- Az ÁNTSZ folyamatos tájékoztatást ad a Népegészségügyi Program országosan indított akcióiról.

Az életmód változása lassú, ellentmondásos folyamat, melyben rendkívüli kintartásra, stratégiai gondolkodásra, a közösségi erőforrások mobilizálására van szükség. Ebben a munkában vállal jelentős szerepet a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság.

Bízunk benne, hogy az elkövetkezendő időszakban folytatódik a közös munka, s egyre közelebb kerülünk céljaink megvalósításához.

Dr. Grosschmid Sándor, megyei tisztifőorvos

Közhasznú társaság és egyesület együttműködése

A HELP – Esőemberekért Rehabilitációs Foglalkoztató Kht a Humán Erőforrás Operatív Program (2.3.1.) felhívására közös pályázatot készített a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társasággal, amelynek célja a tartós munkanélküli, az 50-67%-ban megváltozott munkaképességű emberek képzése-átképzése, és ezt követően foglalkoztatásuk elősegítése. A projekten belül a Kht feladata a foglalkoztatás, míg a Népfőiskola a képzést szervezi.

A program 2005. február 1-jén indult el. A két szervezet ezt megelőzően még nem vett részt ilyen szoros együttműködést igénylő projektben, melynek kitűzött célja csak abban az esetben valósítható meg, ha a konzorciumi tagok a napi feladatokat folyamatosan egyeztetik, a vállalásaikat teljesítik, és betartják a kijelölt határidőket. Eddig sikerült tartani a tervezett határidőket mind a foglalkoztatás, mind a képzés tekintetében, ami nagy erőfeszítést és kintartó munkát igényel a közreműködő szervezetektől, munkatársaiktól.

A két szervezet eltérő formában működik, így az együttműködés a projekt közvetlen megvalósításán túl más tapasztalatokat és tanulságokat is eredménye-

zett a partnerek számára. A Népfőiskola tapasztalatokat, ismereteket szerzett a célcsoport sajátos problémáinak megismerésében és kezelésében, a Kht viszont a képzésről, és ezen belül a felnőttképzésről szerzett fontos ismereteket, amit más területen is hasznosítani tud.

Mindkét társaság nyitott a másik iránt, a közös feladat együttes megoldása mélyíti a partneri kapcsolatot, amelynek további hozadéka lehet más projektekre benyújtott közös pályázat, ahol már hasznosítani lehet az itt megszerzett tapasztalatokat. A partneri kapcsolat megfelelő kialakítása és működtetése szintén egy „tanulási” folyamatot jelent a felek részére, amit fel lehet használni a más szervezetekkel folytatott együttműködésben, közös programok megvalósításában.

Végezetül még egy fontos tanulságot szeretnénk kiemelni a Kht részéről: az együttműködés azt is alátámasztja, hogy közösen olyan feladatokat is el tudnak végezni az együttműködő partnerek, amelyeket külön-külön nem tudnának megoldani.

Darázs Ilona,
Help Kht

A Természetes Életmód Alapítvány programjai a népfőiskola szolgálatában

– Együtt jobban látjuk és látattjuk a múltat és a jövőt –

Amikor először voltam igazi népfőiskolában, éreztem kultikus helyen járok. Ezt sugározták a százados ódon falak, a folyosók faláról rám néző régi és újabb korszakok tanárainak tekintete és az a jóleső büszkeség, amivel a magukat többféleképpen pallérozni vágyó hallgatók viseltettek a hely szelleme iránt. Mindezen jó érzéseket Dániában éltem át több mint húsz évvel ezelőtt. A hazafelé vezető hosszú úton egyszer csak rám tört, valami vigasztalhatatlan szomorúság: ilyen mozgalom nálunk is volt valamikor, és most nincs.

Immár 10 esztendeje, hogy van. Hálás vagyok a szerencsének, hogy az egyik (újra) alapítója lehettem a Magyary Zoltán Népfőiskolai társaságnak és civil szervezetemmel, a Természetes Életmód Alapítvánnyal, annak munkatársaival segítem, segítjük a népfőiskola munkáját a „jobb alapok” megteremtésével. Ez pedig a környezettudatosságra nevelés: a féltő kíváncsiság felébresztése a földi élő és élettelen rendszerek működése iránt, bízva abban, hogy ilyen érzékenyített ember nagyobb felelőséggel végzi dolgát, és kisebb ökológiai lábnyomot hagy maga után...

Ennek érdekében a vehető-vihető programjaink: Terepgyakorlatok, Erdei iskolák, és nyári táborok, Tanfolyamszintű oktatások, képzések, Akkreditált pedagógus továbbképzés, Zöldturizmus, Történelmi Ökológia, Zarándokutak a Gerecsében, Egészségnevelés, gyógyulás a természet erejével és Terepsportok, amelyekre szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Czumpf Attila

MIÉRT JÁROK A NÉPFŐISKOLÁRA?

Nem hagyok ki egyetlen- számomra érdekesnek ígérkező programot sem. Ha csak tehetem, utcaira cserélem a megunt, megnyúlt TV- néző ruhámat. Szívesen megyek olyan közösségbe, ahol hasonló érdeklődésű ismerőssel, barátal találkozom. Miért is? Szükségünk van ünnepélyes pillanatokra. Ilyen volt a névadó Magyar Zoltán kopjafa állítása Héregen; mellszobrának felavatása a tóparton; vagy egy-egy műsorral összekötött tanévnyitó is az.

„Látóúton” a történelmi csoport
Vértessacsán – 2004

területeket. Nagy hatással volt rám dr. Szerémy Zsolt, Katona Tamás, Miklóssy Endre előadása.

Maradandó élményt jelentenek a látóutak. Utazni jó, főként akkor, ha sokszínű kulturális programmal egybekötött, mint pl.: a gödöllői, az esztergomi, az erdélyi, a komáromi volt. Nagyon jól éreztem magam az agostyáni ökofaluban tett kiránduláson is.

Többek között ezért szeretek a népfőiskolába járni.

Tuboly Sándorné

Életünk étele története

Legkedvesebb élményem a Kárpát-medence élővilágának feltárása 8000 év távlatában. Különös tekintettel a magvak vándorlásának története. Ez az elméleti kutatás Gyulai Ferenc egyetemi tanár úr előadásában élő valósággá vált. Lehetőségiünk nyílt, a feltárt magvak megtekintésére: köles, búza, napraforgó... stb.

Kezünkben tarthattuk mindennapi kenyereink, az életet adó búza elődjét az ALAKORT. Az előadássorozat fénypon-tja (gyertyafény mellett) a korhű fogadóban tartott ételkóstoló volt. A jó hangulatban elfogyasztott életet adó bor, a köles kása, a tönkölypogácsa és a hagyományos módon elkészített lepény tejfölös fokhagymával. **N.É.**

Tata, 2005. december 4.

A népfőiskola megalapítója tudta, hogy nagy szükség van egy ilyen intézményre, ahol felnőtt emberek tudását bővítik, fejlesztik. Most is nagy szükség van rá, hiszen az emberek ismeretei sok esetben igen hiányosak.

Dr. Falvy Zoltán zenetörténeti előadása

Nagyon jónak tartottam, a környezetvédelmi sorozatot. A rohamosan fejlődő ipar egyre több veszélyes hulladékot termel, egyre több a szennyezés. Ha nem hívják fel

rá a figyelmünket, nem vesszük észre őket. A saját környezetünkben is akad tennivaló.

Jónak találok a történelmi témát is. Az én korosztályom olyan időben nőtt fel, amikor meghamisított történelmet tanítottak nekünk és még gyerekeinknek is. A rendszernek nem tetsző eseményeket elhallgatták, vagy éppen az ellenkezőjét állították. Az előadásokon megismerhetjük az igazi történelmünket.

Kitűnő, neves történészek tartják az előadásokat. Ez emeli a színvonalat. Az előadók között nem találok jelentős színvonalbeli különbséget. Mindegyiküknek meg van a jó oldala. Véleményem szerint sokkal több embernek kellene hallgatni az előadásokat.
Steiner Tibor

Mint a tízéves diákok ülünk a padokban a megszokott helyünkön, és feszülten figyeljük az előadást már öszülő fejekkel. Remek előadónk vannak

A népfőiskola keretében nagyon sok jó információval lettünk gazdagabbak, és nem elhanyagolható, hogy kimozduljunk otthonról.
L. E –né Tata

A Népfőiskola azért jó, mert ide bárki járhat, kortól, nemtől, iskolai végzettségtől függetlenül, akiket érdekel a téma. Az elmúlt 10 év bizonyította, hogy van érdeklődés a sorozatok iránt. A vezetőség nagy odaadással dolgozik, hogy egyre több témakört kapcsoljon be.

Mire jó a népfőiskola?

Sokféle tanulási lehetőségre ad lehetőséget. Olyan dolgokról is lehet előadást hallani, melyet más módon nem hallhatnánk.

E tekintetben a megtanult tudásunkat bővíteni, továbbfejleszteni vagy felfrissíteni is lehet.

Miért járok a népfőiskolára?

Személy szerint azért járok a népfőiskolára, hogy a tudásom bővítsem és olyan témakörökben hallhatok előadásokat, melyek érdekelnek. Véleményem szerint más elolvasni valamit, és hozzá meghallgatni az előadást. Én általában a témával kapcsolatosan elolvasom a szakirodalmat, vagy a témakörnek utána nézek. Volt olyan eset is, amikor ez fordítva történt meg.

Mi volt a legkedvesebb élményem a programokon?

Minden előadó más, de azért kiemelné Zsoldosné Öveges Józsefről tartott előadását. Igen nagy lelkesedéssel és odaadással tartott beszámolót a professzor életéről. Szinte úgy éreztem, mintha a professzor szelleme jelen lett volna az előadáson, és befejezésül a kísérletek bemutatása tökéletesen zárta az előadást.

Melyik előadó volt rám a legnagyobb hatással, miért?

Két előadót emelnék ki, szintén elsőnek Zsoldosné és másodikként Katona Tamást.

Félix Károlyné

Demokrácia és a népfőiskolák

– Országos Népfőiskolai Találkozó Tatán –

Ebben az évben éppen 65 éve kezdődött a népfőiskolai képzés Tatán, és 10 éve annak, hogy ismét működik – civil alapokon – a népfőiskola. Nem véletlen hát, hogy idén Tatát választotta helyszínéül a Magyar Népfőiskolai Társaság elnöksége a már hagyományosnak tekinthető országos találkozónak.

A „hely szelleme” abban is megmutatkozott, hogy az első nap programjának fontos témáit azon kiváló személyiségek munkássága adta, akik révén a Tatai Népfőiskola 1940-ben megszületett. Ezek közé tartozik Magyary Zoltán, Kiss István és Benda Kálmán. A közreműködő előadók: dr. Verebélyi Imre, aki később maga is volt a Magyary által létrehozott Magyar Közigazgatási Intézet igazgatója, majd Miklóssy Endre területfejlesztő, aki baráti kapcsolatban volt Kiss Istvánnal, és Szabó Péter, aki tanítványa volt Benda Kálmánnak – röviden és mégis érdekesen mutatták be azt a gazdag tevékenységet, amely a felsoroltakat tatához és a népfőiskolához kapcsolták. A meghívott előadók beszámolóit röviden kiegészítették a tatai és megyei szakemberek, valamint Sz. Tóth János a Magyar Népfőiskolai Társaság elnöke.

A második nap programjai a demokráciára nevelés jegyében valósultak meg. Ennek egyik előadója Szántai Tamás, a Polgárok Háza ügyvezető igazgatója volt. A másik alapozó előadást Sz. Tóth János tartotta, aki nemcsak az MNT, hanem az Európai Felnőttképzési Társaságnak is elnöke. Más megközelítést jelentett Trencsényi Imre szerkesztő előadása, aki a magyar tehetséggondozás kérdéseiről szolt Komjáthy István hasonló témájú, 1943-ban megjelent könyve alapján.

Jó hangulatú volt az Országos találkozó

A rendezvény sikeréhez és megvalósításához nagymértékben hozzájárult az Esély Budapest Alapítvány munkatársai által nyújtott színvonalas szolgáltatás, Tata Város Önkormányzata, a Nemzeti Kulturális Alapprogram és a Magyar Népfőiskolai Társaság pénzügyi támogatása, valamint a helyi népfőiskola közel húsz fős önkéntes csapata, akik segítettek az országos rendezvény gördülékeny lebonyolítását.

Keresztesi József, elnökségi tag

Hallgatói vélemények a programokról

- Örülök, hogy részt vettem a programokon, mert olyan ismeretekhez jutottam, amihez különben nem, és ha tudok valamit tenni a szűkebb környezetemért, akkor ahhoz sokat tudtam meg. (Környezet- és természetvédelmi program – 1999.)
- Örülök, hogy egyrészt ma létezhet, létezik az MZNT, másrészt annak a munkának, amelyet K. J. és kollégái végeznek – eredményekkel!!! (Önkormányzati képviselők EU-s képzése – 2000.)
- Köszönöm szépen, hogy lehetőséget kaptam, hogy a jogokat és sok hasznos dolgot megismerhettem. Nagyon jó lenne, ha ez többször megismétlődne. (Kisebbségi Akadémia – 2002.)
- Véleményem szerint a már működő kisebbségi önkormányzatok képviselői részére is tanulságos volt ez a tanfolyam. Javasolom később is a program megszervezését. (Kisebbségi Akadémia – 2002.)
- Gratulálok a Népfőiskolai Társaság munkájához. A történelmi sorozat folytatását nyomtatékkal támogatni kellene. (Történelmi sorozat – 2003/1.)
- Köszönet a lehetőségért, a szervező munkáért, a magas színvonalú és lelkiismeretes előadásokért. (Történelmi sorozat – 2003/1.)
- Kiválóan sikerült, élvezetes előadásokat hallottunk, a történelmet kicsit más szemszögből is megismerhettük, hiszen a tanítás is egy fejlődési folyamaton esett át. (Történelmi sorozat – 2003/1.)
- A tanfolyamon nagyon sokat tanultam, ez még kevés volt, de szeretnék tovább tanulni. (Számítógép-kezelő tanfolyam – 2003/2.)

Sz. Tóth János MNT elnök a régi népfőiskola épülete előtt emlékezik Benda Kálmánra

A délutáni időszakban a testvérvárosok közül az alkmaar-i Mr. Nico Emmer igazgató mutatta be a hollandiai gyakorlatot és tapasztalatokat, a gerlingeni népfőiskola részéről Reinhard Neil írásban küldte el gondolatait a demokráciával kapcsolatos népfőiskolai feladatokról. A sort a nagyváradi és Bihar megyei civil szövetség elnökének – dr. Fleisz Jánosnak – tájékoztatója zárta, akik eredményesen valósítják meg a helyi és megyei civil szervezetek együttműködését.

A szűkebben vett szakmai programot olyan kiegészítő rendezvények tették gazdagabbá, ami hozzájárult a jó hangulathoz.

Adója 1% -ával támogatja a Népfőiskolát • adószám: 18604166-1-11

EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREINK

- Által-ér Vízgyűjtő Helyreállítási és Fejlesztési Szövetség
- ÁNTSZ Komárom-Esztergom Megyei Intézete
- AS-M Kft. Komárom- Esztergom Megyei Irodája
- Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Államigazgatási Kara
- Dunaalmás Község Önkormányzata
- Helyőrségi Művelődési Ház Nyugállományúak Klubja
- Héreg Község Önkormányzata
- Jávorka S. Mg-i és Élelmiszeripari Szakközépiskola és Szakiskola
- József Attila Középfokú Kollégium
- K-E Megyei Falusi Turizmus Egyesület
- K-E Megyei Munkaügyi Központ
- K-E Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat
- Kuny Domokos Múzeum
- Magyar Népfőiskolai Társaság
- Magyar Vöröskereszt Tata Területi Szervezete
- Majki Népfőiskolai Társaság
- Millenniumi Gyűjtemény KHT – Bajót
- Modern Üzleti Tudományok Főiskolája
- Móricz Zsigmond Városi Könyvtár
- Tata Helytörténeti Egyesület
- Tata Város Önkormányzata
- Tatai Kistérségi Területfejlesztési Társulás

Köszönjük Partnereink segítő együttműködését, munkánkhoz nyújtott szakmai és erkölcsi-anyagi támogatásukat!

Jobbra Reinhard Neil – a Gerlingeni Népfőiskola igazgatója

Hetényi Tamás- Tata Város polgármestere, Szabó Ferencné és Takács Károlyné elnökségi Tag társaságában a közgyűlésen

A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság 2005-évi programjai

Az összesített adatok megerősítik azokat a személyes véleményeket, hogy a népfőiskola nagyon aktív tevékenységet folytatott 2005-ben is. Az egyes programok nem igazán hasonlíthatók össze, így elsősorban az ismeretterjesztő sorozatainkat emeljük ki. Egyrészt olyan oldalról, hogy nőtt az érdeklődés a második félévben a történelmi és egészségügyi programok iránt, másrészt a „Hely szelleme” sorozatunk sikeresen és eredményesen tudtuk tovább folytatni a megkezdett irányban.

Az elnökség úgy értékeli, hogy a jó programok, kiváló előadók (szakértők) mellett nagyban hozzájárult eredményeinkhez az a szándék, hogy a kapcsolatokat tovább erősítsük (a már beváltak mellett) újabakkal. Ezek közé tartozik a Középfokú Kollégium, a Városi Könyvtár, a Művelődési Központ és a Városi Kórház az intézmények közül, a civil szervezetek köréből a Természetes Életmód Alapítvány, a Máltai Szeretet Szolgálat és a Vöröskereszt. A képzési és ismeretterjesztő programok mellett meg kell említeni, hogy házigazdái lehettünk a népfőiskolánk 10. évfordulója alkalmából az

A tanévnyitó ünnepségen Áy Lajosné átveszi oklevelét

országos népfőiskolai találkozóznak, szakmai rendezvénnyel emlékeztünk Magyary Zoltán születésnapjára, megrendeztük a már hagyományosnak mondható tanévnyitó rendezvényünket, amelynek résztvevője volt a testvérváros népfőiskola vezetője, továbbá részt vettünk a városi civil napon és a megyei pályaválasztási kiállításon.

2005-ben megvalósított képzési programjaink:

- Magyar történelem (1890-1918)
- Egészségügyi sorozat
- Hely szelleme
- EU működése fiataloknak
- Alapfokú számítógépes tanfolyam – 3
- ECDL Start – 3 modul
- Angol nyelvtanfolyam
- Mindentudás sorozat
- Történelmi ökológia program
- Demokrácia klub
- Kerti munkás szakképzés
- Szociális gondozó és ápoló

Kerti munkás képzés gyakorlati vizsga

Adója 1% -ával támogatja a Népfőiskolát • adószám: 18604166-1-11

2006. ÉVI PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

„MINDENTUDÁS” SOROZAT TATÁN

a TIT K-E Megyei Egyesülete, és a Magyar Z. Népfőiskolai Társaság szervezésében

Helyszín: a Magyar Zoltán Megyei és Városi Művelődési Központ (Tata, Váralja u. 4.)

Időpont: 2006. január 19. (kedd) 17 óra

Előadó: **Dr. Róna-Tass András**, nyelvész, – ELTE, Bp.

Téma: **Nép és nyelv – a magyarság kialakulása**

MAGYAR TÖRTÉNELEM (1890–1918)

Helyszín: **Jávorka S. Mg-i Szakközépiskola** (Tata, Új út 19.)

Állandó foglalkozási nap: kedd 17 óra

Időpont: január 24.

Téma: **Tisza István – A kor jelentős politikai egyéniségei**

Előadó: **Szász Zoltán**, tudományos kutató, MTA Történettudományi Int. Bp.

Időpont: február 7.

Téma: **A magyar kultúra új virágkora: irodalom, zene, képzőművészet, építészet**

Előadó: **Szörényi László**, tanszékvezető, egyetemi tanár- Szeged, MTA Irodalomtudományi Intézete

Időpont: február 21.

9. Téma: **A magyar tudomány – természettudományok, társadalomtudományok**

Előadó: **Gazda István**, tudománytörténész, a Magyar Tudománytörténeti Intézet igazgatója – Piliscsba

Időpont: március 7.

Téma: **Az út a világháborúhoz – A diplomácia tevékenysége**

Előadó: **Pollmann Ferenc**, kutató, Hadtörténeti Intézet és Múzeum – Bp.

Időpont: március 21.

Téma: **Győzelem keleten: az orosz front (1914–1918), a román front (1916–1918)**

Előadó: **Katona Tamás**, történész – Bp.

Időpont: április 4.

Téma: **Vereség délen: a szerb front (1914–1918), az olasz front (1915–1918) – Az összeomlás**

Előadó: **Pollmann Ferenc**, kutató, hadtörténész, Hadtörténeti Intézet – Bp.

A „HELY SZELLEME” – GENIUS LOCI

Helyszín: **Móricz Zsigmond Városi Könyvtár** (Tata, Váralja u. 4.)

Időpont: 2006. január 18. (szerda) 17 óra

Téma: **Bláthy Ottó Titusz** gépészmérnök (1860-1892)

Előadó: **Sitkei Gyula**, technika történész, Magyar Elektrotechnikai M., Bp.

Időpont: 2006. február 8. (szerda) 17 óra

Téma: **Fellner Jakab** építész (1722-1780)

Előadó: **Fekete Csaba**, BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék, Bp.

Időpont: 2006. március 8. (szerda) 17 óra

Téma: **Magyar Zoltán** közigazgatástudós

Előadó: **dr. Ivanics Imre** egyetemi docens Pécsi Tud. Egy.

EGÉSZSÉGÜGYI SOROZAT

Helyszín: **Magyar Zoltán Városi és Megyei Művelődési Központ** Tata, Váralja u. 4.

Időpont: január 11. szerda 16⁰⁰ óra

Előadó: **Dr. Kicska Zsuzsanna**, Tata Városi Rehab. Szakkórház és Rendelőint.

Téma: **Fontosabb gyógyszereink, mikor mit alkalmazzunk, gyógynövények, teanövények, avagy hogyan őrizzük meg egészségünket a téli hónapokban.**

Időpont: január 25.

Előadó: **Dr. Mohos Márta**, főoszt. vez. Semmelweis I. Orvostud. M., Könyvtár és Levéltár

Téma: **Gyógyszertárak kialakulásának története** (egyházi, katonai, patikák)

Időpont: február 8.

Előadó: **Budáné Illés Judit** masszőr

Téma: **A keleti masszázis gyógyító hatása**

Időpont: február 22.

Előadó: **Emódi Ferencné**, közegészségügyi és járványügyi felügyelő, K-E Megyei ÁNTSZ, Tatabánya

Téma: **A történelem során kialakult járványok (pestis, kolera, lepra) okai, történetek, gyógymódok**

Időpont: március 8.

Előadó: **Dr. Mercs Genovéva**, főorvos Tata Városi Rehab.

Szakkórház és Rendelőintézet

Téma: **Izületi és gerincbetegségek. Hogyan előzhető meg, mit tehetünk a sikeres gyógyulásért**

Időpont: március 22.

Előadó: **Lengyel K. Péter**, pszichológus, Tata

Téma: **A lelki élet zavarai**

Időpont: április 12.

Előadó: **Dr. Pálos Lajos**, Tata Városi Rehabilitációs Szakkórház és Rendelőintézet

Téma: **Nőgyógyászati problémák, különös tekintettel a változókorban**

Időpont: április 26.

Előadó: **Dr. Vértes László** gerontológus, a Gerontológiai Társaság főtíkára

Téma: **Orvosi és szociális kérdések idős korban**

DEMOKRÁCIA KLUB

Helyszín: Magyar Zoltán Megyei és Városi Művelődési Központ

Téma: **Az európai demokráciák kialakulása és válsága**

Előadó, vitavezető: **Miklóssy Endre**, író, Hild-díjas urbanista

Időpont: 2006. január 26. 17 óra

50 ÓRÁS SZÁMÍTÓGÉPKEZELŐI ALAPISMERETEK TANFOLYAM (kezdők részére)

A tanfolyam vezetője: **Magyar Csaba**, informatika tanár

Tervezett kezdési időpont: 2006. január 16. 16 óra

Helyszín: **Jávorka S. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakközépiskolában és Szakiskolában** (Tata, Új út 19.)

Részvételi díj: minimális létszám esetén 20.000,- Ft/fő

A befizetéshez csekket biztosítunk vagy számlát adunk.

A tanfolyam elvégzését a népfőiskola oklevéllel igazolja!

JELENTKEZNI ÉS ÉRDEKLŐDNI LEHET:

írásban és/vagy személyesen a népfőiskola címén (2890 Tata, Erzsébet királyné tér 13.), vagy a következő telefonszámokon: 34/482-409 (8–15 óra között), 30/290-2062 (este 20 óráig)

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2006. január 9.

Ínyenc Klub indul Tatabányán 2006. január 19-én a Keresk. És Vendéglátóipari Szakközépiskolában. A program szakértői: **dr. Gödölle Zoltán, Gottwald Zoltán és Szöllösi Mihály.** (Részletes programjáról szórólap készül.)

„MŰVELŐDÉS HETE – A TANULÁS ÜNNEPE” rendezvényei a Városi és Megyei Művelődési Központban március 20–27-ig. Részletes programjáról külön meghívó készül.

Megemlékezés Magyar Zoltán születésnapjáról

Június 9-én, Városháza (Kossuth tér 1.)

Tisztelt Olvasó! Kedves Barátaink!

A népfőiskola elnöksége nevében áldott, békés karácsonyi ünnepeket, és boldog nyugodt új esztendőt kívánunk Önnek és családjának!

Népfőiskolai Hírmondó

A Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság kiadványa, 2890 Tata, Erzsébet királyné tér 13.

Felelős kiadó: **Dr. Márkus Mihály** Felelős szerkesztő: **Keresztesi József**
Nyomdai munka: **Agroinform Kiadó, Budapest**

Szerkesztői üzenet

Köszönöm az írásokat, véleményeket és javaslatokat. Elnézést kérek azoktól, akiknek nem került be a véleménye. Reméljük készül következő szám is, és akkor pótoljuk. Várjuk továbbra is az írásokat, ötleteket, dokumentumokat.

A NÉPFŐISKOLA ELÉRHETŐSÉGEI:

2890 Tata, Erzsébet királyné tér 13.

Tel, fax: 34/482-409; 06 30/290-20-62

E-mail: nepfoiskola@etata.hu, honlap: www.magyarz.hu